

Kocham, lubię, szanuję... starych ludzi

Krystyna Adaško

Scenariusz zajęć z wykorzystaniem książki
Roksany Jędrzejewskiej-Wróbel z „Serii z Plastelinkiem”

W wielu tradycyjnych kulturach do dziś zachował się żywy obraz starca-mędrca i mądrej starej kobiety – uosabiających głąbię doświadczenia i zrozumienie życia. Nasza kultura w swoim kulcie młodości trochę o nim zapomniała, a przecież nam także mądrość, wiedza i dojrzałość życiowa starych ludzi jest potrzebna. Bliski kontakt dzieci z ludźmi w podeszłym wieku, nie tylko z dziadkami i babciami, jest bardzo ważny. Tylko dzięki niemu dzieci mogą nauczyć się pozytywnego myślenia o starości, zacząć rozumieć proces dojrzewania i przemijania, i nie traktować ich jako wstydlive czy nieciekawe. Starość wcale nie musi być taka! Tylko tak dzieci mogą też uczyć się prawdziwego, niewymuszonego szacunku do osób starszych.

Grupa wiekowa:

- Dzieci 5-, 6-letnie. Elementy zajęć można wykorzystać także w pracy z młodszymi dziećmi.

Cele ogólne:

- nauka szacunku do osób starszych,
- podkreślenie roli osób starszych w rodzinie i w społeczeństwie,
- ukazanie potrzeby wspierania osób starszych i samotnych,
- kształtowanie empatii i wyrozumiałości wobec ludzi ze starszego pokolenia.

Pomoce dydaktyczne:

- książeczka „Dziwna staruszka” z „Serii z Plastelinkiem”, „Wesoła szkoła sześciolatka – cz. 5”, arkusze papieru, piłki, kolorowe pisaki, pionki i kostki do gry, wycinanka, „Wesoła szkoła sześciolatka” – karta 4, gra planszowa „Dobre i złe maniry”, Odznaka Dżentelmena – wyklejanka.

1. Powitanie – taniec z piłką

Zabawa na powitanie – dzieci dobierają się w pary swobodnie i tańczą w rytm melodii, trzymając piłkę między sobą tak, aby nie upadła na podłogę. Wygrywa ta para, która najdłużej utrzyma piłkę, nie przerywając tańca.

2. Piosenka dla mojej babci

Zabawa muzyczna. Dzieci siedzą w kole i podają sobie piłkę z rąk do rąk, w rytm piosenki dla babci.

3. Los starszych ludzi

Wprowadzenie. Nauczycielka nawiązuje do tematu zajęć, podkreślając, że każdy ma lub miał w rodzinie ludzi starszych: babcię, dziadka. Rozmawia o losie starszych ludzi z dziećmi.

- Jakie wartości wnoszą w nasze życie osoby starsze? Co najbardziej lubisz u babci? U dziadka?
- Co najbardziej lubisz robić z babcią, z dziadkiem?
- Co to znaczy kochać swoją babcię? Swojego dziadka?

Fot. Comstock

*Kto nie szanuje człowieka starego,
ten sam nie zasługuje na szacunek.*

Piotr Szreniawski

4. Gruszka od staruszka

Wysłuchanie wiersza Stanisława Jachowicza, czytanego przez nauczycielkę.

Dziecię i staruszek

Niosło raz dziecię wody dzbanuszek
Spotkał je w drodze siwy staruszek,
I rzekł do niego z uprzejmą minką:
Pozwól się napić, dziecinko! –
Dziecina chętnie schyla dzbanuszka,
I napoiła wodą staruszka.

Raz koło sadu szła ta dziecina,
Patrzy... z owocem drzewo się zgina:
Jakżeby rada zjeść kilka gruszek!
Aż tu wychodzi siwy staruszek:
Ową dziecinę dobrą poznaje
I najpiękniejszych gruszek daje.

Rozmowa z dziećmi na temat treści wiersza.

5. Osobliwa starsza pani z piłkami

Tematyczne nawiązanie do książeczki „Dziwna staruszka”, którą nauczyciel czyta wcześniej razem z dziećmi. Rozmowy na temat myśli przewodniej zajęć.

6. Dzieci z Żagielka

Prezentacja bohaterów książeczki – dzieci z przedszkola Żagielek – za pomocą przygotowanych sylwet bohaterów. W czasie prezentacji sylwety przypinamy do tablicy:

Felicja – która się prawie nie odzywa
Filip – który nie wierzy Plastelinkowi
Marcelek – który jest ciekawy, jakie zalety ma
dziwna staruszka
Julek – który myśli, że staruszka pożera piłki
Cecylka – która się boi dziwnej staruszki
Laura – której babcia jest miła
Zuzia – której babcia piecze ciasta z jabłkami
Dziwna staruszka – która zabiera piłki.

7. Co to znaczy „szanować kogoś”?

Jak mogę starszym ludziom okazać swój szacunek? Próba odpowiedzi na pytanie na podstawie książeczki „Dziwna staruszka”.

„Zachowanie z szacunkiem to zachowanie uprzejme. Szacunek dla starszej osoby oznacza, że nie będziemy jej pokazywać języka ani jej przezywać. Że pierwsi powiemy jej „dzień dobry” i ustąpimy miejsca w tramwaju...” (str. 13).

8. Moje małe obowiązki

Do czego zobowiązane są dzieci i wnuki wobec dziadków i rodziców? – dyskusja. W dyskusji pomocna dzieciom będzie treść wiersza „**Babcia**” Czesława Janczarskiego („Wesoła szkoła sześciolatka. Przewodnik metodyczny” – cz. 5, str. 37).

Jedzie Jacek tramwajem, rozsiadł się wygodnie
I patrzy, jak po mieście spacerują przechodnie.
Przy Jacku stoi babcia. Siedź sobie wnuczku drogi!
Stara babcia postoi, choć ty młode masz nogi...
Wysiadł Jacek – a babcia ciężkie paczki zbiera.
Czy ktoś by z was pochwalił tego kawalera?

9. Dobre wychowanie

Ocena zachowania dzieci na podstawie wiersza i obrazków zawartych w książce „Wesoła szkoła sześciolatka” – cz. 5, str. 22.

- Czy pochwaliłbyś Jacka?
- Jak powinien zachować się chłopiec?

- Przyjrzyj się rysunkom. Narysuj buzię uśmiechniętą tam, gdzie dziecko jest grzeczne. Tam gdzie, jest niegrzeczne, narysuj buzię zmartwioną.

Postuchajmy Plastelinka:

„Dobre maniery obowiązują nas nie tylko w domu, ale na placu zabaw, w sali zajęć, w tramwaju, autobusie...”

10. Dzień dobry! Co mogę dla Pani / Pana / Ciebie zrobić?

Dzieci przedstawiają scenki dramatyczne, np.:

- Pomagam starszej pani nieść zakupy.
- Pomagam starszemu panu podnieść się.
- Pomagam młodszej koleżance przejść przez ulicę.

11. Czy znasz czarodziejskie słowa?

*...proszę, dziękuję, przepraszam...
więc w sercu je zachowaj ;-)*

Nauczycielka opowiada historię: Pewien chłopiec jest przez wszystkich bardzo lubiany. Narysował Ci serce złote i klu-

czyki z wyrazami, których sam często używa. Czy domyślasz się, jakie to wyrazy?

**PRZEPRASZAM,
PROSZĘ,
DZIĘKUJĘ,
DZIEŃ DOBRY,
DO WIDZENIA**

Kolorowanie obrazka. Dzieci kolorują rysunek swoimi ulubionymi kolorami – „Wesoła szkoła sześciolatka” cz. 5, str. 25.

Fot. Comstock

12. Gra planszowa

Wspólna zabawa przy grze planszowej „Dobre i złe manieri” – gra umieszczona jest w kartach technicznych do wycinania i wypychania.

- Grę rozpoczyna dziecko, które wyrzuci na kostce największą liczbę oczek.
- Spełniając podczas gry dobre uczynki, posuwasz się do przodu, a postępując niewłaściwie – cofasz się.
- Wygrywa ten, kto najszybciej dotrze do mety.
- Jeżeli zachowywałeś się dziś tak, by nikt i nic wokół nie ucierpiało z Twojego powodu, byłeś dobry dla innych i będziesz nadal, zdobyłeś Odznakę Dżentelmena. Odszukaj ją w wyklejance i nalep na swoim plecaku.

BRAWO! GRATULUJEMY!

13. Moi drodzy dziadkowie

Na zakończenie zajęć wspólne śpiewanie piosenki „Dla babci i dziadka”.